

KS § 51

Dnr KS/2018:317-034

Motion från Roger Richthoff (SD) m.fl. om bostadsanvisningar

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. avslå motionens förslag/att-sats 1 och 2 i enlighet med socialnämndens yttrande med motivering att personer som uppstår försörjningsstöd eller etableringsersättning i första hand skall erbjudas förstahandskontrakt eftersom det gynnar integreringen i samhället, samt att behovet av genomgångsboenden minskat då antalet nyanlända som kommunen ska bosätta minskat och väntas vara lägre under kommande år,
2. avslå motionens förslag/att-sats 3 med anledning av att socialnämndens bedömning av behov av bostäder, utifrån kommunens skyldighet enligt bosättningslagen att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning, tillgodoses via ägardirektiven.

Yrkanden

Björn Karlsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ingrid Fäldt (S), David Aronsson (V), Maria Nerby (C) och Mikael Lagergren (M) yrkar bifall till liggande förslag

Beslutsgång

Ordföranden ställer avslag mot bifall till liggande förslag och finner att kommunstyrelsens förslag.

Beskrivning av ärendet

Roger Richtoff (SD) med flera inkom till kommunfullmäktiges sammanträde, 2018-05-28 med motion om bostadsanvisningar, KS/ 2018:317-034.

Motionären anser att en konsekvens av Bosättningslagen (2016:38) som trädde i kraft 2016 är att nyanlända med uppehållstillstånd får en positiv särbehandling genom att den nyanlände så att säga går före andra bostadssökande i bostadskön hos det kommunala bostadsbolaget, SBAB.

Motionärerna anser vidare att enbart tillfälliga bostäder utan besittningsrätt, så kallade genomgångsboenden, skall anvisas till nyanlända under den tid som etableringsersättningen varar - det vill säga under två år. Skälet till det är att kommunen skall ställa högre krav och tidigt lägga ansvar på nyanlända som vill bli en del av sitt nya land att skaffa fram sitt eget boende. De som under etableringstiden inte lyckas ordna sitt eget boende har samma rättigheter och skyldigheter som övriga kommuninneboende att bland annat söka bistånd från socialtjänsten, däremot inte hjälp med att hyra eller leta bostad, då bostadsbristen är stor.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motionärerna föreslår att:

1. Att ge socialnämnden i uppdrag att enbart hjälpa till att ordna genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.
2. Att ge i uppgift till berörd instans att upphandla billigast möjliga genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.
3. Att i nya ägardirektiv till SFAB beordra att omedelbart upphöra med förturer i bostadskön och återgå till den uthyrningspolicy som är fastställd.

Kommunfullmäktige beslutade (KF § 103, 2018-06-18) att skicka motionen till socialnämnden för beredning av punkt 1 och 2.

Kommunstyrelsens svar på motionen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen utifrån Socialnämndens bedömning i SN § 35, 2019-02-26.

Enligt 5§ i bosättningslagen (Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Det saknas bestämmelser i lagen som reglerar vilken typ av boende eller hur länge en nyanländ har rätt att bo i den av kommunen anvisade bostäder.

Av lagens förarbeten framgår att lagstiftarens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda nyanlända permanenta bostäder. Dock kan inte uteslutas att kommuner kommer att bli tvungna att erbjuda tillfälliga bostäder för att kunna fullgöra sin skyldighet (se prop. 2015/16:54 s. 18)

Socialnämnden har på sammanträde 2017-10-24, SN § 169 fattat beslut om Riktlinjer vid anskaffning av bostäder och sociala kontrakt inom socialnämnden i Strängnäs kommun. Riktlinjen är daterad 8 november 2017. I dessa riktlinjer beskriver socialnämnden sin policy i boendefrågor.

Policyn poängterar att bostadsfrågan är en prioriterad fråga för hela kommunen, framhåller den enskildes eget ansvar att anskaffa boende och att i alla ärenden beakta barnperspektivet. Vidare slår policyn fast att alla, både de som har socialt kontrakt enligt socialtjänstlagen eller ett tidsbegränsat kontrakt enligt bosättningslagen, skall erhålla egna kontrakt så snart det finns lägenheter att tillgå.

I dag anskaffar socialnämnden lägenheter till personer som uppstår försörjningsstöd eller etableringsersättning med tilldelning enligt ägardirektiven för SFAB och med lediga lägenheter på hela hyresmarknaden i kommunen.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Hyresmarknaden i Strängnäs kommun är hårt ansträngd vilket är en utmaning för alla medborgare som söker bostad men även för socialnämnden.

Kommuner har i alla tider tagit bostadssociala hänsyn. Det finns personer som vänder sig till kommunen som har problem att anskaffa boende på egen hand. Skälet till det kan vara att man har eller har haft olika typer av sociala – och eller ekonomiska problem. Sökanden har ofta inget eller mycket litet nätverk. Till denna målgrupp hör också nyanlända. Alla sökande har genom socialtjänstens försorg fått extra stöd och hjälp att söka lägenhet och i vissa fall har även nämnden beviljat bistånd till sociala kontrakt, vilket innebär att nämnden hyr in lägenhet för att sedan hyra ut densamma i andra hand till sökanden.

Skälet till det är att egen bostad är en viktig faktor för att inkluderas i samhället. En egen bostad är förutsättning för att etablera sig i kommunen, på arbetsmarknaden och i det sociala sammanhanget. Genomgångsboende kan vara ett gott alternativ men ett förstahandskontrakt är alltid att föredra av ovanstående skäl. Det är särskilt angeläget att undvika kortvariga kontrakt om det finns barn i hushållet.

I de av socialnämnden antagna riktlinjer för ekonomiskt bistånd, SN 2013:305 står att utgångspunkten vid bedömning av skälig boendekostnad ska vara en skälig boendekostnad och vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att bekosta. Det finns även angivet skäl för att göra undantag från denna riktlinje.

Det är socialnämndens målsättning att den enskilde skall erbjudas ett boende och klara av sin hyra med den ersättning som beviljats, i detta fall etableringsersättning.

Kommunens genomgångsboenden drivs i egen regi om än i lokaler som ägs av både SFAB och i lokaler som hyrs in av externa hyresvärdar via SFAB. Det arrangemanget har fungerat bra och samarbetet mellan Socialkontoret och SFAB är gott. Ett alternativ som motionären föreslår är att upphandla billigast möjliga genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.

Socialnämndens uppfattning är att inte förorda en upphandling av genomgångsboenden då behovet av genomgångsboenden nu inte är lika aktuellt som tidigare. Skälet till det är att antalet nyanlända som kommunen skall bosätta minskar och att tillgången på bostäder ökat för målgruppen ensamstående och par utan barn.

För att uppfylla kommunens skyldighet enligt bostättningslagen att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen har kommunen valt att ta hjälp av Strängnäs Bostads AB (SBAB). SBAB är en del av kommunkoncernen i Strängnäs kommun. Bolaget är således en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. I ägardirektiven

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

har stor vikt lagts vid att skapa en tydlighet i att bolagets verksamhet ska präglas av ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i kommunen, bland annat ska SBAB;

- erbjuda, om kommunen begär det, upp till 30 % av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand (nyuthyrning definieras som det antal lägenheter SBAB hyr ut per år) samt
- aktivt bistå kommunen med att hitta bostäder till personer som enligt Bosättningslagen och som i förordning har anvisats kommunen.

Med anledning av socialnämndens bedömning ovan anser förvaltningen att ägardirektiven i nuläget inte ska ändras. Översyn av ägardirektiven görs årligen där socialkontorets behov beaktas.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Motion om bostadsanvisningar, 2018-06-05.

Socialnämndens svar på motion om bostadsanvisningar, SN § 35, 2019-02-26.

Tjänsteutlåtande, Motion från Roger Richthoff (SD) m.fl. om bostadsanvisningar, 2019-02-27

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motion om bostadsanvisningar

Sedan "bosättningslagen" (2016:38) infördes i Sverige har Strängnäs kommun ordnat bostad till 185 personer (2016–2017). Under 2018 skall Strängnäs kommun ordna bostad åt ytterligare 56 personer.

Det kommunala bostadsbolaget SBAB har t.o.m. 2017 ordnat fram 42 förstahandskontrakt utanför den ordinarie bostadskön, som för närvarande innehåller tusentals sökande. Enligt SBAB är den förväntade kötiden just nu ca 2 år.

Resultatet av detta blir bland annat att ungdomar söker sig utanför kommunen för att hitta bostad. Vi har även sett ett flertal exempel på hur människor med lång tid i bostadskön ser hur bostäder de anmält intresse för delas ut till andra som aldrig stått i kö. Detta skapar naturligtvis motsättningar. SD anser att alla Strängnäsbor skall behandlas lika, ha samma rättigheter och skyldigheter. Det är ytterst oansvarigt mot kommunens egna invånare att denna förtur på bostäder tillämpas.

Staten kan dela ut ett etableringsstöd under de två första åren efter att man beviljats uppehållstillstånd i Sverige, det är också denna tid som bosättningslagen reglerar.

SD anser att Strängnäs kommun ska ställa högre krav och tidigt lägga ansvar på nyanlända som vill bli en del av sitt nya land. Här ingår också att ordna fram sitt eget boende.

Vidare anser vi att enbart tillfälliga bostäder utan besittningsrätt, s.k. genomgångsboenden, ska ges till bostadsansökan. Strängnäs kommun skulle kunna hjälpa och stödja den nyanlända med bostadssökande under etableringstiden.

De som under etableringstiden inte lyckats att ordna sitt eget boende har samma rättigheter och skyldigheter som övriga kommuninvånare att bl.a. söka bistånd från socialtjänsten, däremot inte hjälp med att hyra eller leta bostad, då bostadsbristen är stor.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna:

- Att ge socialnämnden riktlinjerna att enbart hjälpa till att ordna genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.
- Att ge i uppgift till berörd instans att upphandla billigast möjliga genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.
- Att i nya ägardirektiv till SBAB beordra att omedelbart upphöra med förturer i bostadskön och återgå till den uthyrningspolicy som är fastställd.

För Sverigedemokraterna Strängnäs

Roger Richtoff

Stefan Jakobsson

Lina Boy

Björn Karlsson

Stefan Manninen

Linda Hefvelin

§ 35

Yttrande över motion om bostadsanvisningar

Beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige besluta att

1. avslå motionens förslag

att med motivering att personer som uppstår försörjningsstöd eller etableringsersättning i första hand skall erbjudas förstahandskontrakt eftersom det gynnar integreringen i samhället

att behovet av genomgångsboenden minskat då antalet nyanlända som kommunen ska bosätta minskat och väntas vara lägre under kommande år

Yrkanden

Maud Richthoff (SD) yrkar avslag på förslaget att avslå motionen.

Mikael Lagergren (M), Thore Berggren (M) och Rabie Aldeeb (M) yrkar bifall till förslaget att avslå motionen.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut:

- Förvaltningens förslag att avslå motionen.
- Maud Richthoffs (SD) yrkande om avslag på förslaget att avslå motionen.

Ordföranden ställer en propositionsordning som innebär att socialnämnden först tar ställning till förvaltningens förslag att avslå motionen. För att därefter ta ställning till Maud Richthoffs (SD) yrkande om avslag på förslaget att avslå motionen.

Ordföranden finner att socialnämnden har beslutat enligt förvaltningens förslag att avslå motionen.

Reservationer

Maud Richthoff (SD) reserverar sig mot beslutet. Skriftlig reservation lämnas in. Bilaga 2.

Beskrivning av ärendet

Inkom motion på Kommunfullmäktiges sammanträde, 2018-05-28 från Roger Richthoff (SD) med flera om bostadsanvisningar, KS/ 2018:317-034.

Kommunfullmäktige beslutade, KF § 103, att skicka motionen till kommunstyrelsen och socialnämnden för beredande.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motionären anser att en konsekvens av Bosättningslagen (2016:38) som trädde i kraft 2016 är att nyanlända med uppehållstillstånd får en positiv särbehandling genom att den nyanlände så att säga går före andra bostadssökande i bostadskön hos det kommunala bostadsbolaget, SBAB.

Motionärerna anser vidare att enbart tillfälliga bostäder utan besittningsrätt, så kallade genomgångsboenden, skall anvisas till nyanlända under den tid som etableringsersättningen varar - det vill säga under två år. Skälet till det är att kommunen skall ställa högre krav och tidigt lägga ansvar på nyanlända som vill bli en del av sitt nya land att skaffa fram sitt eget boende. De som under etableringstiden inte lyckas ordna sitt eget boende har samma rättigheter och skyldigheter som övriga kommuninnevånare att bland annat söka bistånd från socialtjänsten, däremot inte hjälp med att hyra eller leta bostad, då bostadsbristen är stor.

Motionärerna föreslår att

1. Att ge socialnämnden i uppdrag att enbart hjälpa till att ordna genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen
2. Att ge i uppgift till berörd instans att upphandla billigast möjliga genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen
3. Att i nya ägardirektiv till SFAB beordra att omedelbart upphöra med förturer i bostadskön och återgå till den uthyrningspolicy som är fastställd.

Frågan om ägardirektiv bereds av Kommunstyrelsen.

Socialnämndens bedömning

Enligt 5§ i bosättningslagen (Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning) är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Det saknas bestämmelser i lagen som reglerar vilken typ av boende eller hur länge en nyanländ har rätt att bo i den av kommunen anvisade bostäder.

Av lagens förarbeten framgår att lagstiftarens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda nyanlända permanenta bostäder. Dock kan inte uteslutas att kommuner kommer att bli tvungna att erbjuda tillfälliga bostäder för att kunna fullgöra sin skyldighet (se prop. 2015/16:54 s. 18)

Socialnämnden har på sammanträde 2017-10-24, SN § 169 fattat beslut om Riktlinjer vid anskaffning av bostäder och sociala kontrakt inom socialnämnden i Strängnäs kommun. Riktlinjen är daterad 8 november 2017. I dessa riktlinjer beskriver socialnämnden sin policy i boendefrågor.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Policyn poängterar att bostadsfrågan är en prioriterad fråga för hela kommunen, framhåller den enskildes eget ansvar att anskaffa boende och att i alla ärenden beakta barnperspektivet. Vidare slår policyn fast att alla, både de som har socialt kontrakt enligt socialtjänstlagen eller ett tidsbegränsat kontrakt enligt bostättningslagen, skall erhålla egna kontrakt så snart det finns lägenheter att tillgå.

I dag anskaffar socialnämnden lägenheter till personer som uppär försörjningsstöd eller etableringsersättning med tilldelning enligt ägardirektiven för SAFB och med lediga lägenheter på hela hyresmarknaden i kommunen. Hyresmarknaden i Strängnäs kommun är hårt ansträngd vilket är en utmaning för alla medborgare som söker bostad men även för socialnämnden.

Kommuner har i alla tider tagit bostadssociala hänsyn. Det finns personer som vänder sig till kommunen som har problem att anskaffa boende på egen hand. Skälet till det kan vara att man har eller har haft olika typer av sociala – och eller ekonomiska problem. Sökanden har ofta inget eller mycket litet nätverk. Till denna målgrupp hör också nyanlända. Alla sökande har genom socialtjänstens försorg fått extra stöd och hjälp att söka lägenhet och i vissa fall har även nämnden beviljat bistånd till sociala kontrakt, vilket innebär att nämnden hyr in lägenhet för att sedan hyra ut densamma i andra hand till sökanden.

Skälet till det är att egen bostad är en viktig faktor för att inkluderas i samhället. En egen bostad är förutsättning för att etablera sig i kommunen, på arbetsmarknaden och i det sociala sammanhanget. Genomgångsboende kan vara ett gott alternativ men ett förstahandskontrakt är alltid att föredra av ovanstående skäl. Det är särskilt angeläget att undvika kortvariga kontrakt om det finns barn i hushållet.

I de av socialnämnden antagna riktlinjer för ekonomiskt bistånd, SN 2013:305 står att utgångspunkten vid bedömning av skälig boendekostnad ska vara en skälig boendekostnad och vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att bekosta. Det finns även angivet skäl för att göra undantag från denna riktlinje.

Det är socialnämndens målsättning att den enskilde skall erbjudas ett boende och klara av sin hyra med den ersättning som beviljats, i detta fall etableringsersättning.

Kommunens genomgångsboenden drivs i egen regi om än i lokaler som ägs av både SFAB och i lokaler som hyrs in av externa hyresvärdar via SFAB. Det arrangemanget har fungerat bra och samarbetet mellan Socialkontoret och SFAB är gott. Ett alternativ som motionären föreslår är att upphandla billigast möjliga genomgångsboenden till nyanlända i etableringsfasen.

Socialnämndens uppfattning är att inte förorda en upphandling av genomgångsboenden då behovet av genomgångsboenden nu inte är lika aktuellt som tidigare. Skälet till det är att antalet nyanlända som kommunen skall bosätta

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

minskar och att tillgången på bostäder ökat för målgruppen ensamstående och par utan barn.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Motion om bostadsanvisningar, Sverigedemokraterna 2018-06-05.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------